

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ З ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ»

1. Обґрунтуйте об'єкт і предмет дослідження соціальної географії з урахуванням різних підходів.
2. Поясніть різницю між об'єктно-предметною областю дослідження суспільної та соціальної географії.
3. Розкрийте сутність понять «соціальна сфера» та «соціогеосистема».
4. Охарактеризуйте місце та склад соціальної географії в структурі суспільної географії.
5. Обґрунтуйте важливість функцій соціальної географії. Поясніть появу нових функцій соціальної географії.
6. Охарактеризуйте основні завдання соціальної географії в сучасних умовах.
7. Обґрунтуйте вплив соціального запиту на розвиток соціально-географічних досліджень. Наведіть приклади.
8. Коли виник термін «соціальна географія»?
9. Які напрями та підходи лежать в основі формування соціальної географії?
10. Як і чому змінювалися фокуси соціально-географічних досліджень у XX столітті?
11. Назвіть особливості соціально-географічних досліджень у радянський період.
12. Як Ви розумієте поняття «культурний поворот» в соціальній географії, подолання «дематеріалізації» та «деполітизації» соціальної географії?
13. У чому сутність соціально-просторової діалектики?
14. Охарактеризуйте ключові фокуси сучасної соціальної географії в світі.
15. Дайте визначення простору. Поясніть особливості географічного та соціального простору.
16. Назвіть особливості сприйняття простору на рівні соціуму.
17. Охарактеризуйте сутність сакральних уявлень про простір та його секуляризації.
18. Поясніть, що таке вимірність географічного простору і для чого вона використовується.

19. Розкрийте сутність просторової організації суспільства.
20. Поясніть специфічні ознаки та властивості соціальних систем. Дайте визначення соціогеосистем.
21. Поясніть доцільність виділення складових соціогеопроесу. Дайте їх характеристику.
22. Розкрийте сутність основних методологічних підходів у соціально-географічних дослідженнях. У чому полягає їх взаємодовнюваність?
23. Поясніть поняття цілісності, ємерджентності, інформаційності, ієрархічності, впорядкованості системи.
24. Яку роль у соціально-географічних дослідженнях відіграє історичний підхід?
25. Поясніть чим відрізняються кількісні та якісні методи дослідження в соціальній географії. Чим зумовлюється їх вибір?
26. Розкрийте особливості застосування методів обрахунку інтегральної функції впливу соціально-географічних об'єктів.
27. Як здійснюється багатовимірна класифікація соціально-географічних об'єктів?
28. Розкрийте механізм моделювання траєкторії розвитку соціогеосистем.
29. Розкрийте сутність поняття «населення» та обґрунтуйте його характерні ознаки.
30. Як співвідносяться поняття геодемографічна ситуація та геодемографічний процес?
31. Охарактеризуйте режими та типи відтворення населення. Чи можна управляти процесом відтворення населення? Якщо так, то яким чином?
32. Розкрийте сутність теорії мальтузіанства. Поясніть її позитивні та негативні сторони.
33. Поясніть сутність поняття демографічного переходу. Чим викликане виникнення концепцій другого та третього демографічного переходу?
34. Охарактеризуйте сутність понять якості населення та демографічний потенціал.
35. Які передумови і фактори впливають на соціально-демографічний розвиток? На що спрямована демографічна політика?
36. Які види безробіття набули найбільшого поширення серед молоді в Україні?
37. Охарактеризуйте види зайнятості за критерієм реєстрації.
38. Визначте ключові положення поняття ринку праці.

39. Які чинники зумовлюють територіальну мобільність молоді?
40. Розкрийте сутність покрової та ланцюгової моделей міграцій.
41. Порівняйте економічні та соціально-психологічні концепції міграційної поведінки населення.
42. Наведіть приклади проблем, які зумовлюють трудові міграції з України.
43. Як розглядається поняття «культура» з точки зору соціальної географії?
44. В чому особливості традиційної та нової культурної географії?
45. Дайте порівняльну характеристику концепцій культурних ландшафтів та культурних регіонів.
46. Наведіть приклади різних форм і видів просторової дифузії культурних інновацій.
47. Що є предметом вивчення географії мов та лінгвістичної географії?
48. Як співвідносяться географія релігії та сакральна географія?
49. Розкрийте сутність концепції сакральних просторів.
50. Як співвідносяться предметні області медичної географії та географії здоров'я?
51. Як ви розумієте поняття «місця» в географії здоров'я? Що включає географічне вивчення емоційних аспектів здоров'я?
52. Розкрийте сутність поняття «дозвілля». Назвіть специфічні ознаки дозвілля.
53. За якими критеріями класифікують заклади дозвілля? Наведіть приклади.
54. Як співвідносяться поняття «вільний час», «дозвілля», «відпочинок», «розваги», «рекреація» і «туризм»?
55. Як Ви розумієте поняття «суспільство масового споживання»? Подумайте, якими факторами обумовлена сучасна трансформація суспільства масового споживання на суспільство спільного споживання.
56. Проаналізуйте підхід А. Дернінга щодо виділення класів населення за особливостями споживання.
57. У чому полягає сутність гуманістичного підходу в географії? Окресліть об'єктно-предметну область гуманістичної географії. Як співвідносяться гуманістична географія і гуманітарна географія?
58. Чим територіальна ідентичність відрізняється від регіональної ідентичності? Які фактори впливають на регіональну ідентичність?
59. Розкрийте сутність понять «почуття місця» та «безмісцевість». Наведіть приклади.

60. У чому полягає прикладне значення дослідження територіальної ідентичності та створення перцепційних портретів регіонів?
61. Для чого використовуються ментальні карти?
62. Визначте ключові положення понять «фемінізм» та «гендер».
63. У чому полягає відмінність між феміністичною та гендерною географією?
64. Розкрийте сутність понять «рівень життя» та «спосіб життя».
65. Як оцінюють рівень бідності населення? Назвіть ознаки належності до середнього класу.
66. Які фактори спричиняють поширення соціальних негараздів? Охарактеризуйте основні соціальні негаразди в сучасному суспільстві.
67. Що розуміють під соціальним захистом населення?
68. Дайте визначення поняття «якість життя населення». Порівняйте об'єктивістський та суб'єктивістський підходи до оцінки якості життя населення.
69. Охарактеризуйте співвідношення понять «якість життя», «рівень життя», «спосіб життя» та «умови життя».
70. Які показники використовуються для оцінки якості життя населення? Охарактеризуйте соціальні індикатори ООН для оцінки якості життя населення.
71. Визначте основні положення економічної та продовольчої безпеки. Що відноситься до пріоритетних національних економічних інтересів України на сучасному етапі розвитку? Подумайте, чому саме ці національні інтереси визначені як пріоритетні.
72. Охарактеризуйте фізичну та економічну складові продовольчої доступності. Наведіть приклади впливу різних чинників на територіальну диференціацію продовольчої безпеки в світі.
73. Визначте сутність соціальної безпеки. Охарактеризуйте загрози соціальній безпеці.
74. Які чинники впливають на демографічну безпеку? Наведіть приклади впливу різних чинників на територіальну диференціацію демографічної безпеки в світі.
75. Що розуміють під природно-техногенною та екологічною безпекою? Дайте оцінку їхнього впливу на соціум.
76. Що розуміють під вразливістю та чутливістю території до природних та техногенних загроз?
77. Наведіть визначення інформаційного простору та кібернетичного простору. В чому різниця між ними? Поясніть, через які дії реалізуються загрози інформаційній та кібернетичній безпеці.

78. Розкрийте сутність поняття «людський розвиток».
79. Якими є складові для визначення індексу людського розвитку? Як розраховується індекс людського розвитку, скоригований з урахуванням нерівності?
80. Розкрийте сутність поняття «сталий розвиток».
81. Вирішення яких соціальних проблем мало найбільший прогрес в результаті реалізації Цілей Розвитку Тисячоліття? Порівняйте Цілі Розвитку Тисячоліття в світі та визначені в Україні. Які, на Вашу думку, чинники зумовили такий їх зміст в Україні?
82. Які ключові соціальні проблеми мають вирішувати Цілі сталого розвитку до 2030 року?
83. Визначте ключові положення поняття управління соціальним розвитком. Які функції виконує соціальне управління?
84. Назвіть принципи управління соціальним розвитком. В чому полягає важливість прогностичної функції соціального управління?